

**Postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego
z dnia 13 października 1994 r.
III AZP 4/94**

Sąd Najwyższy jest związany cofnięciem wniosku o podjęcie uchwały w przedmiocie rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego (art. 13 pkt 4 i art. 20 ust. 2 ustawy o Sądzie Najwyższym - jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 13, poz. 48).

Przewodniczący: Prezes SN Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Teresa Flemming-Kulesza, Adam Józefowicz (współsprawozdawca), Janusz Łętowski, Walery Masewicz, Walerian Sanetra, Andrzej Wróbel (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 13 października 1994 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy ze skargi Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowo-Produkcyjnego "P." Spółka Cywilna w W. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cła z dnia 31 grudnia 1992 r. [...] w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji o wymiarze cła, w związku z wnioskiem składu 5 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1994 r., [...], o podjęcie przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego uchwały zawierającej odpowiedź na zagadnienie prawne objęte tym wnioskiem

p o s t a n o w i ł:

na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 13, poz. 48) wobec cofnięcia wniosku pozostawić go bez rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 maja 1994 r. [...] przedstawił do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego następujące zagadnienie prawne: "Czy dla stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., ze względu na wydanie jej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa powinny być brane pod uwagę także skutki społeczno-ekonomiczne będące następstwem stwierdzenia nieważności decyzji oraz uzasadniony interes strony, która działała w zaufaniu do decyzji administracyjnej, uznanej następnie za nieważną?" W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy stwierdził, że powyższe zagadnienie prawne budzi poważne wątpliwości w sprawach wymiaru opłat celnych. Wątpliwości ujawniają się zwłaszcza wtedy, gdy centralny organ administracji celnej stwierdza nieważność ostatecznej decyzji o wymiarze cła od konkretnego towaru z tej przyczyny, że dokonany tą decyzją wymiar stawki celnej był nieprawidłowy. Zdaniem zwykłego składu Sądu Najwyższego oznacza to dla strony nieoczekiwane i w jej przekonaniu rażąco krzywdzące działanie administracji publicznej, skoro strona uiściła wymierzoną stawkę celną, wliczyła ją do ceny towaru (z reguły stronami w tych sprawach są podmioty gospodarcze importujące towary z zagranicy), towar został sprzedany, a konieczność ponoszenia znacznie wyższych, wymierzonych

ponownie (nawet po upływie kilku lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna) opłat celnych może powodować finansowy krach przedsiębiorstwa. Ponadto dochodzenie przez strony odszkodowań w trybie art. 160 k.p.a. z reguły nie jest skuteczne. Przy rozpoznawaniu spraw tego rodzaju pojawia się poważna wątpliwość, czy zastosowanie niewłaściwej, z reguły niższej, stawki celnej może być w każdym przypadku identyfikowane z rażącym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a, co zobowiązuje organy administracji celnej do stwierdzenia nieważności takich decyzji, czy też organy orzekające w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji wymierzających stawki celne powinny uwzględniać także dyrektywy wynikające z konstytucyjnej zasady zaufania obywateli do organów państwa, względnie wartości pozaprawne mające istotne znaczenie dla ogólnych interesów państwa, jak na przykład skutki społeczno-gospodarcze.

Zwykły skład Sądu Najwyższego postanowieniem z dnia 13 października 1994 r. [...] cofnął wniosek o podjęcie przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego uchwały zawierającej odpowiedź na pytanie prawne objęte postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1994 r., wobec czego pozostawiono powyższy wniosek bez rozpoznania. Kategoryczne sformułowanie zawarte w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 13, poz. 48) nie zezwala bowiem składowi powiększonemu Sądowi Najwyższego na ocenę zasadności cofnięcia wniosku o podjęcie uchwały zawierającej odpowiedź na zagadnienie prawne objęte takim wnioskiem. Należy zatem przyjąć, że skład powiększony Sądu Najwyższego jest związany postanowieniem zwykłego składu tego Sądu o cofnięciu wniosku o podjęcie przez skład powiększony uchwały, o której mowa w art. 13 pkt. 4 tej ustawy, w związku z tym orzeczono jak w sentencji.

=====